

Spis treści:

V Zjazd Polskiego Towarzystwa Nauk Ogrodniczych, Walne Zebranie Delegatów.....	s. 1
Konferencja naukowa „Miejsce ogrodnictwa we współczesnym życiu człowieka i ochronie środowiska”.....	s. 4
Składy Zarządów oddziałów PTNO.....	s. 5
Awanse i wyróżnienia	s. 6
Odeszli od nas	s. 9
Działalność w oddziałach	s. 11
Konferencje naukowe.....	s. 16

V Zjazd Polskiego Towarzystwa Nauk Ogrodniczych, Walne Zebranie Delegatów

W dniach 16-18 września 2019 roku odbył się w Warszawie V Zjazd Polskiego Towarzystwa Nauk Ogrodniczych. W pierwszym dniu zjazdu, w Kampusie Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, odbyło się Walne Zebranie Delegatów (WZD) PTNO. W obradach wzięło udział 37 z 45 delegatów (86%) wybranych w ośmiu oddziałach i jednej sekcji Towarzystwa, a także członkowie honorowi i zaproszeni goście. W jawnym głosowaniu wybrano prezydium WZD: przewodnicząca – prof. dr hab. Anita Biesiada, sekretarz – dr Rafał Papliński. Wybrano również Komisję Skrutacyjno-Wyborczą w składzie: prof. dr hab. Zenia Michałojć, prof. dr hab. Mirosław Konopiński, dr hab. Stanisław Pluta, prof. IO, oraz Komisję Wnioskową w składzie: dr inż. Piotr Chohura, prof. dr hab. Anna Golcz, dr hab. Anna Bieniek.

Delegaci jednomyślnie przyjęli protokół z Walnego Zgromadzenia Delegatów, które odbyło się we Wrocławiu w 2015 roku. Ustępujący Prezes PTNO

dr hab. Jacek Nawrocki przedstawił sprawozdanie z działalności Zarządu Głównego, a skarbnik dr hab. Iwona Domagała-Świątkiewicz – sprawozdanie finansowe Zarządu Głównego oraz aktualny stan finansów. Sprawozdanie Głównej Komisji Rewizyjnej przedstawiła jej przewodnicząca – prof. dr hab. Adela Adamus. Komisja Rewizyjna pozytywnie oceniła pracę Zarządu Głównego i przedstawiła wniosek o udzielenie absolutorium. Następnie prof. dr hab. Marzena Błażewicz-Woźniak, w zastępstwie prof. dr hab. Barbary Polityckiej – przewodniczącej Głównego Sądu Koleżeńskiego, poinformowała, że w minionej kadencji nie prowadzono żadnych spraw. Na wniosek przewodniczącej zebrania prof. dr hab. Anity Biesiady przeprowadzono głosowanie nad przedstawionymi sprawozdaniami. W wyniku głosowania jednomyślnie udzielono absolutorium ustępującemu Zarządowi Głównemu oraz przyjęto sprawozdania Komisji Rewizyjnej i Głównego Sądu Koleżeńskiego.

Delegaci, na wniosek Zarządu Głównego oraz po przedstawieniu zasług kandydatek dla nauki oraz praktyki ogrodniczej, przyznali godność Członka Honorowego PTNO prof. dr hab. Katarzynie Niemirowicz-Szczytt oraz prof. dr hab. Renacie Dobromilskiej. Wręczone zostały również Medale PTNO prof. dr hab. Katarzynie Niemirowicz-Szczytt oraz prof. dr hab. Mirosławowi Konopińskiemu. Sekretarz ustępującego Zarządu Głównego prof. dr hab. Stanisław Mazur podziękował za współpracę przewodniczącym oddziałów oraz członkom Zarządu Głównego.

W dyskusji prof. dr hab. Mikołaj Knaflewski z niepokojem odniósł się do braku biuletynów informacyjnych z 2017 i 2018 roku i wyraził nadzieję na poprawę tej sytuacji. Profesor zasugerował również możliwość podniesienia opłaty za publikację artykułów w *Folia Horticulturae*, co wynika z uzyskania przez czasopismo współczynnika IF. Zauważył jednocześnie konieczność umieszczenia na stronie internetowej PTNO biogramów członków honorowych Towarzystwa oraz zaktualizowania publikacji „Who is who in Polish Horticulture”. Zapytał także o orientacyjny koszt opublikowania artykułu w *Folia Horticulturae* i ewentualne skorygowanie opłaty adekwatnie do kosztów. Przewodnicząca zebrania, prof. dr hab. Anita Biesiada, zapytała delegatów o opinię w sprawie podniesienia składek członkowskich. Uznano, że może to spowodować trudności ze ściągalnością składek, jak również rezygnację z członkostwa. Dr hab. Jacek Nawrocki zapytał delegatów o opinię na temat wprowadzenia zniżek w opłacie publikacyjnej dla członków PTNO. W dalszej części dyskusji prof. dr hab. M. Knaflewski zgłosił wniosek o zmniejszenie liczby członków władz PTNO: Zarząd Główny – 9 (obecnie 15 osób), Główna Komisja Rewizyjna – 5 (obecnie 7), Główny Sąd Koleżeński – 3 (obecnie 5), a także wniosek o wykonanie analizy finansowej całkowitych kosztów publikacji w czasopiśmie *Folia Horticulturae*. Następnie dr hab. Dariusz Wrona zgłosił wniosek o zmniejszenie wymaganych posiedzeń Zarządu Głównego do minimum jednego w ciągu roku (obecnie minimum 2 razy w roku). Prof. dr hab. S. Mazur wyjaśnił, że dwa ostatnie wnioski będą wymagały przeprowadzenia zmian w statucie Towarzystwa.

W kolejnym punkcie zebrania delegaci wybrali nowe władze Towarzystwa na kadencję 2019-2023:

Zarząd Główny:

Prezes

dr hab. Piotr Siwek

Wiceprezesi

dr hab. Jacek Nawrocki

prof. dr hab. Andrzej Sałata

Sekretarz

dr hab. Agnieszka Lis-Krzyściń

Zastępca sekretarza

prof. dr hab. Stanisław Mazur

Skarbnik

dr hab. Iwona Domagała-Świątkiewicz

Zastępca skarbnika

dr hab. Dariusz Wrona

Członkowie

prof. dr hab. Halina Buczkowska

dr inż. Mariusz Lewandowski

dr hab. Grzegorz Mikiciuk

prof. dr hab. Anita Biesiada

dr hab. Anna Francke

dr hab. Agnieszka Krzymińska

dr Piotr Czuchaj

dr hab. Katarzyna Seidler-Łożykowska

Główna Komisja Rewizyjna:

Przewodniczący

dr inż. Piotr Chohura

Zastępca Przewodniczącego

prof. dr hab. Marzena Błażewicz-Woźniak

Sekretarz

dr hab. Grzegorz Bartoszewski

Członkowie

dr hab. Stanisława Szczepaniak

dr hab. Regina Dębicz

dr hab. Małgorzata Podwyszyńska

prof. dr hab. Anna Golcz

Na wniosek Przewodniczącej zebrania prof. dr hab. Anity Biesiady przegłosowano wyłączenie prof. dr hab. M. Konopińskiego ze składu Komisji Skrutacyjnej w związku z kandydowaniem do Głównego Sądu Koleżeńskiego.

Główny Sąd Koleżeński:

Przewodniczący

prof. dr hab. Katarzyna Niemirowicz-Szczytt

Zastępca Przewodniczącego

prof. dr hab. Mikołaj Knaflewski

Sekretarz

dr inż. Bogumił Markuszewski

Członkowie

dr Rafał Papliński

prof. dr hab. Mirosław Konopiński

Nowo wybrany Prezes PTNO dr hab. Piotr Siwek podziękował delegatom za zaufanie, a poprzednim władzom za minioną kadencję, wyrażając nadzieję na dalszą współpracę. Jednocześnie Prezes określił najważniejsze zadania stojące przed nowymi władzami Towarzystwa:

1. Integracja środowiska jako kontynuacja idei towarzyszącej założycielom PTNO.
2. Działalność statutowa i dalszy rozwój czasopisma *Folia Horticulturae*.
3. Kontynuacja pracy oddziałów na co najmniej dotychczasowym poziomie.
4. Umiędzynarodowienie środowiska poprzez szerszy udział członków w konferencjach międzynarodowych.
5. Organizacja międzynarodowej konferencji o tematyce ogrodniczej w Polsce.
6. Włączenie młodych pracowników do działalności PTNO.

Przewodniczący podziękował za zaangażowanie w przyjęciu w oddziałach przedstawiciela ISHS prof. Sirichai Kanlayanarat z Tajlandii oraz życzył owocnego uczestnictwa w konferencji naukowej.

Na zakończenie Walnego Zebrania Delegatów jednomyślnie poparto zgłoszone wcześniej wnioski, a Komisja Wnioskowa przedstawiła je do realizacji nowym władzom PTNO:

1. Zmiana w Statucie PTNO w rozdziale IV – Władze Naczelne Towarzystwa, Zarząd Główny i jego Prezydium § 29, który brzmi: „Zarząd Główny składa się z 15 członków wybranych na Walnym

Zgromadzeniu”, na „Zarząd Główny składa się z 9 członków wybranych na Walnym Zgromadzeniu”.

2. Zmiana w Statucie PTNO w rozdziale IV – Władze Naczelne Towarzystwa, Zarząd Główny i jego Prezydium § 31.1, który brzmi: „Posiedzenia Zarządu Głównego zwołuje Prezes Towarzystwa nie mniej niż 2 razy w roku i im przewodniczy”, na „Posiedzenia Zarządu Głównego zwołuje Prezes Towarzystwa nie mniej niż 1 razy w roku i im przewodniczy”.
3. Zmiana w Statucie PTNO w rozdziale IV – Władze Naczelne Towarzystwa, Zarząd Główny i jego Prezydium § 33, który brzmi: „Główna Komisja Rewizyjna składa się z 7 członków, w tym przewodniczącego i jego zastępcy”, na „Główna Komisja Rewizyjna składa się z 5 członków, w tym przewodniczącego i jego zastępcy”.
4. Zmiana w Statucie PTNO w rozdziale IV – Władze Naczelne Towarzystwa, Zarząd Główny i jego Prezydium § 35, który brzmi: „Główny Sąd Koleżeński składa się z 5 członków, w tym z przewodniczącego, zastępcy przewodniczącego i sekretarza”, na „Główny Sąd Koleżeński składa się z 3 członków, w tym z przewodniczącego, zastępcy przewodniczącego i sekretarza”.
5. Zawieszenie działalności Sekcji Hodowli, Nasiennictwa i Biotechnologii we wszystkich oddziałach PTNO.
6. Podniesienie opłaty za publikację w czasopiśmie *Folia Horticulturae* o ok. 100 Euro i zmniejszenie jej dla członków PTNO opłacających składki. Zmiany w opłacie za publikację zostaną określone po obliczeniu aktualnych kosztów wydawniczych czasopisma.

Wszyscy delegaci poparli proponowane wnioski w głosowaniu.

dr Rafał Papliński

sekretarz WZD

dr hab. Katarzyna Seidler-Łożykowska
redaktor Biuletynu

Konferencja Naukowa „Miejsce ogrodnictwa we współczesnym życiu człowieka i ochronie środowiska”

W ramach V Zjazdu Polskiego Towarzystwa Nauk Ogrodniczych odbyła się konferencja naukowa, w której uczestniczyło 101 osób, w tym naukowcy i praktycy z całej Polski. Obecni byli pracownicy naukowcy wszystkich wydziałów ogrodniczych w Polsce oraz z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, Instytutu Ogrodnictwa w Skierniewicach oraz Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Krośnie. Sesja plenarna odbyła się w Auli Kryształowej, w pięknej scenerii starego parku na terenie kampusu SGGW, a przewodniczył jej prof. dr hab. Stanisław Mazur (UR w Krakowie). W czasie tej sesji wygłoszono cztery wykłady. Rozpoczęła prof. Elvyra Jariene

z Akademii Rolniczej (Litwa), omawiając wpływ systemów uprawy na akumulację biologicznie aktywnych i przeciwnowotworowych związków występujących w bulwach ziemniaków o zabarwionym miększu. W drugim wykładzie dr Monika Mieszczakowska-Frać (IO w Skierniewicach) zaprezentowała aktualne trendy w technologii przetwórstwa owoców i warzyw. Kolejny wykład wygłoszony przez prof. Iwonę Wawer (PWSZ w Krośnie) poświęcony był problemom współczesnej fitoterapii. W ostatnim wykładzie plenarnym dr hab. Sylwia Żakowska-Biemans z SGGW przedstawiła problem zmieniających się oczekiwań konsumentów wobec żywności i ich implikacje dla rozwoju rynku owoców i warzyw.

Archiwum V Zjazdu PTNO

Archiwum V Zjazdu PTNO

Po przerwie odbyła się prezentacja posterów w czterech sekcjach tematycznych: w sekcji sadowniczej zaprezentowano ich 16, w sekcji warzywnictwa i roślin leczniczych – 36, w sekcji roślin ozdobnych, dendrologii i kształtowania terenów zieleni – 14, a w sekcji genetyki, fizjologii i biotechnologii roślin – 8. Zakończeniem sesji posterowej były spotkania w sekcjach tematycznych, na których wygłoszono wykłady i podsumowano zaprezentowane wcześniej postery.

W przygotowanych dla uczestników materiałach konferencyjnych zamieszczono 98 streszczeń, z czego cztery stanowiły streszczenia referatów wiodących, tytuły posterów oraz szczegółowy program konferencji.

W drugim dniu konferencji odbyły się trzy wycieczki tematyczne, do wyboru przez uczestników. Pierwszą z nich było zwiedzanie firmy ogrodniczej CLEMATIS Źródło Dobrych Pnączy w Pruszkowie. Drugą – odwiedzenie nowoczesnego gospodarstwa szklarniowego specjalizującego się w uprawie pomidora malinowego w Janowie koło Góry Kalwarii. Trzecią zaś – zwiedzanie Sadu Doświadczalnego Samodzielnego Zakładu Sadownictwa SGGW w Wilanowie.

Po powrocie z gospodarstw ogrodniczych uczestnicy konferencji obejrzeli odrestaurowany kompleks ogrodów zamkowych i Zamek Królewski w Warszawie. Tworzą one wzajemnie dopełniającą się całość, stylistycznie łączącą ducha modernizmu

międzywojennego z elementami sztuki baroku. W ogrodach można było zobaczyć dwa imponujące boskiety z grabów, które przetrwały z czasów przedwojennych, oraz zjawiskowy labirynt u stóp skarpy. Usytuowany na zboczu Ogród Górny został zaś pieczołowicie odtworzony na bazie dostępnej ikonografii, m.in. obrazów Canaletta, fotografii z okresu międzywojennego, a także planów rozbudowy ogrodów z końca lat 30., których realizację uniemożliwił wybuch II wojny światowej. Ogrody zamkowe to miejsce odpoczynku, dostępne dla warszawiaków i przyjeżdżających gości. Z jednej strony otoczone są bryłą Zamku, z drugiej otwierają się na piękną panoramę doliny Wisły, tworząc czarującą przestrzeń.

(fot. J. Lisiecka)

Zwiedzanie zakończono obiadem w Arkadach Kubickiego – budowli wykonanej według projektu polskiego architekta Jakuba Kubickiego i usytuowanej na skarpie od wschodniej strony Zamku Królewskiego. Ich ceglana konstrukcja bazująca na masywnych ażurowych łukach mieści przestronną halę, połączoną schodami ruchomymi z bryłą Zamku Królewskiego. To jedna z najbardziej niezwykłych przestrzeni architektonicznych stolicy.

Wspólne spotkanie w królewskich ogrodach zakończyło V Zjazd Polskiego Towarzystwa Nauk Ogrodniczych oraz towarzyszącą mu konferencję naukową.

Dr hab. Ewa Skutnik

(fot. J. Lisiecka)

Składy nowo wybranych Zarządów oddziałów PTNO na kadencję 2019-2023

Oddział w Krakowie

Przewodnicząca

dr hab. Monika Bieniasz

Z-ca Przewodniczącego

dr hab. Jacek Nawrocki

Sekretarz

dr hab. Elżbieta Jędrszczyk

Skarbnik

dr hab. Ewa Dziedzic

Oddział w Lublinie

Przewodniczący

dr hab. Robert Gruszecki

Z-ca Przewodniczącego

prof. dr hab. Marzena Błazewicz-
-Woźniak

Sekretarz

dr hab. Mirosława Chwil

Skarbnik

dr Paweł Michalski

Członkowie:

dr Iwona Szot

Oddział w Olsztynie

Przewodnicząca

dr hab. inż. Anna Bieniek

Z-ca Przewodniczącej

dr Anna Żróbek-Sokolnik

Sekretarz dr inż. Bogumił Markuszewski

Skarbnik dr inż. Łucja Michalik

Członkowie: dr hab. inż. Anna Francke

Oddział w Poznaniu

Przewodnicząca

dr Jolanta Lisiecka

Sekretarz dr Piotr Czuchaj

Skarbnik dr Joanna Bykowska

Członkowie: prof. dr hab. Anna Golcz
dr hab. Agnieszka Krzywińska
dr hab. Stanisława Szczepaniak
dr hab. Katarzyna Seidler-
Łożykowska.

Oddział w Skierniewicach

Przewodnicząca

dr inż. Agnieszka Masny

Z-ca Przewodniczącej

dr inż. Mariusz Lewandowski

Sekretarz dr Anita Kuras

Skarbnik mgr inż. Łukasz Seliga

Członkowie: dr hab. Małgorzata Podwyszyńska,
prof. IO.

Oddział w Szczecinie

Przewodniczący

dr hab. Piotr Chełpiński, prof. ZUT

Z-ca Przewodniczącego

dr hab. Piotr Żurawik

Sekretarz dr hab. Grzegorz Mikiciuk

Skarbnik dr hab. Agnieszka Zawadzińska

Oddział w Warszawie

Przewodnicząca

dr hab. Ewa Skutnik, prof. SGGW

Z-ca Przewodniczącej

dr Wojciech Kowalczyk

Sekretarz dr hab. Marzena Wińska-Krysiak,
prof. SGGW

Skarbnik dr Ewa Pióro-Jabrucka

Członkowie: dr hab. Barbara Łata
dr Tomasz Krupa
dr Dawid Olewnicki

Oddział we Wrocławiu

Przewodniczący

dr hab. Ireneusz Sosna prof. UPWr

Z-ca Przewodniczącego

prof. dr hab. Anita Biesiada

Sekretarz dr inż. Piotr Chohura

Skarbnik dr hab. Przemysław Bąbalewski,
prof. UPWr

Członkowie: dr hab. Maria Licznar-Małańczuk,
prof. UPWr
dr inż. Jan Krężel

Awanse i wyróżnienia

Tytuł doktora honoris causa Agrarian University w Plovdiv uzyskała prof. dr hab. Doro-
ta Jadczak z ZUT w Szczecinie za wybitny wkład
w edukację i rozwój kariery studentów i doktoran-
tów w dziedzinie nowoczesnego rolnictwa, rozwi-
nianie współpracy między uniwersytetami oraz za
promowanie tradycji i podnoszenie prestiżu AU
w Plovdiv w Europie.

Tytuł profesora nauk rolniczych uzyskał:

dr hab. Arkadiusz Telesiński z ZUT w Szczecinie.

Stanowisko profesora Uniwersytetu Przyrodniczego uzyskali:

dr hab. Maciej Bosiacki z UP w Poznaniu
dr hab. Hanna Dorna z UP w Poznaniu
dr hab. Beata Janowska z UP w Poznaniu
dr hab. Tomasz Kleiber z UP w Poznaniu
dr hab. Włodzimierz Krzesiński z UP w Poznaniu
dr hab. Agnieszka Krzywińska z UP w Poznaniu
dr hab. Grzegorz Łysiak z UP w Poznaniu
dr hab. Maria Morozowska z UP w Poznaniu
dr hab. Sławomir Świerczyński z UP w Poznaniu

dr hab. Maria Licznar-Małańczuk z UP we Wrocławiu
dr hab. Przemysław Bąbelewski z UP we Wrocławiu.

Stanowisko profesora Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie uzyskali:

dr hab. Ewa Capecka
dr hab. Iwona Domagała-Świątkiewicz
dr hab. Maciej Gąstoł
dr hab. Ewa Hanus-Fajerska
dr hab. Bożena Pawłowska
dr hab. Piotr Siwek
dr hab. Sylwester Smoleń
dr hab. Renata Wojciechowicz.

Stopień doktora habilitowanego uzyskali:

dr inż. Anna Kapczyńska z UR w Krakowie
dr inż. Wojciech Durlak z UP w Lublinie
dr inż. Magdalena Kapłan z UP w Lublinie
dr inż. Barbara Marcinek z UP w Lublinie
dr inż. Mariusz Szmagara z UP w Lublinie
dr inż. Grażyna Zawiślak z UP w Lublinie
dr inż. Alina Kałużewicz z UP w Poznaniu
dr inż. Włodzimierz Krzesiński z UP w Poznaniu
dr inż. Bartosz Markiewicz z UP w Poznaniu
dr inż. Anita Schroeter-Zakrzewska z UP w Poznaniu
dr Grzegorz Doruchowski z IO w Skierniewicach
dr Agnieszka Masny z IO w Skierniewicach
dr Katarzyna Kowalczyk z SGGW w Warszawie
dr Julita Rabiza-Świder z SGGW w Warszawie
dr Dariusz Sochacki z SGGW w Warszawie
dr inż. Katarzyna Wróblewska z UP we Wrocławiu.

Stopień doktora uzyskali:

mgr inż. Artur Dobrowolski z UWM w Olsztynie
mgr inż. Małgorzata Statkiewicz z ZUT w Szczecinie
mgr inż. Paulina Kukła z ZUT w Szczecinie
mgr inż. Kamila Pachnowska z ZUT w Szczecinie.

Tytuł członka honorowego PTNO uzyskały:

prof. dr hab. Katarzyna Niemirowicz-Szczytt
z SGGW w Warszawie
prof. dr hab. Renata Dobromilska z ZUT
w Szczecinie.

Medal złoty za długoletnią służbę uzyskał:

dr hab. Aleksander Stachowiak z UP w Poznaniu.

Medal srebrny za długoletnią służbę uzyskali:

dr hab. Lidia Irzykowska z UP w Poznaniu
dr inż. Marcin Kolasiński z UP w Poznaniu.

Medal brązowy za długoletnią służbę uzyskali:

dr hab. Zofia Zydlik z UP w Poznaniu
dr inż. Joanna Bykowska z UP w Poznaniu
dr inż. Krzysztof Rutkowski z UP w Poznaniu.

Medal 100-lecia Uniwersytetu Poznańskiego uzyskali:

prof. dr hab. Tadeusz Hołubowicz, dr h.c.
prof. dr hab. Mieczysław Czekalski
prof. dr hab. Mikołaj Knaflewski
prof. dr hab. Stanisława Korszun
prof. dr hab. Eugeniusz Pacholak
dr hab. Anna Lisiecka.

Medal 100-lecia studiów rolniczo-leśnych uzyskał:

prof. dr hab. Roman Hołubowicz.

Nagrodę MRiRW dla zespołów jednostek badawczych za wybitne krajowe osiągnięcia mające istotne znaczenie dla rolnictwa, rozwoju wsi i rynków rolnych, których wdrożenie i upowszechnienie przyniosło wymierne efekty ekonomiczne i społeczne w 2019 roku, uzyskali:

prof. dr hab. Stanisław Kaniszewski, dr Jacek Dyśko,
inż. Agnieszka Długosz, Paweł Mietlicki za opracowanie i wdrożenie do praktyki ogrodniczej innowacyjnego podłoża „Carbomat” do bezglebowej uprawy roślin szklarniowych,
prof. dr hab. Edward Żurawicz, dr Agnieszka Masny, Jolanta Kubik za wytworzenie i wdrożenie do uprawy towarowej w Polsce odmiany truskawki ‘Grandarosa’ wyhodowanej w Instytucie Ogrodnictwa.

Nagrodę JM Rektora UP w Poznaniu otrzymali:

Nagroda indywidualna za oryginalne i twórcze osiągnięcia naukowe:

prof. dr hab. Marek Siwulski – I stopnia
dr hab. Maciej Bosiacki, prof. UP – III stopnia.

Nagroda zespołowa za osiągnięcia organizacyjne:

prof. dr hab. Roman Hołubowicz – II stopnia
dr hab. Beata Janowska, prof. UP – II stopnia
dr hab. Agnieszka Krzysińska, prof. UP – II stopnia
dr inż. Joanna Bykowska – II stopnia
dr inż. Jolanta Lisiecka – III stopnia.

Nagrodę JM Rektora UR w Krakowie otrzymali:

Nagroda indywidualna za działalność naukową:

dr hab. Ewa Hanus-Fajerska, prof. UR – II stopnia
dr hab. Bożena Pawłowska, prof. UR – II stopnia
dr hab. Sylwester Smoleń, prof. UR – III stopnia
prof. dr hab. Rafał Barański – III stopnia.

Nagrodę JM Rektora ZUT w Szczecinie otrzymała:

Nagroda indywidualna za osiągnięcia naukowe:

dr hab. Agnieszka Zawadzińska, prof. ZUT – III stopnia.

Nagroda główna w Konkursie Żagle Warmii i Mazur – kategoria MŚP:

Laur Brązowy Eko Firma Krainy Wielkich Jezior Mazurskich:

mgr Zofia Wojciechowska z Instytutu Hortiterapii w Mrągowie.

XVI Konkurs na Najlepszą Pracę Magisterską

Na posiedzeniu Zarządu Głównego PTNO w dniu 5 grudnia 2019 r. zatwierdzone zostały wyniki kolejnej edycji Konkursu na najlepszą pracę magisterską o tematyce ogrodniczej. Oto nagrodzone osoby w poszczególnych oddziałach:

oddział krakowski – mgr Elżbieta Smorońska za pracę pt. „Projekt rabaty wzdłuż ciągu komunikacyjnego na ulicy Opolskiej w Krakowie”, wykonaną pod kierunkiem dr inż. Justyny Mazur;

oddział lubelski – mgr Przemysław Majkut za pracę pt. „Wpływ nawozów dolistnych wyprodukowanych w nanotechnologii na zdrowotność, wzrost oraz wielkość i jakość plonu wybranych odmian winorośli”, wykonaną pod kierunkiem dr hab. inż. Magdaleny Kapłań;

oddział olsztyński – praca nie została wybrana;

oddział poznański – inż. arch. kraj. Patryk Antoszewski za pracę pt. „Projekt zagospodarowania terenu dawnych rodzinnych ogrodów działkowych w Poznaniu”, wykonaną pod kierunkiem dr. inż. Dariusza Świerka w Katedrze Terenów Zieleni i Architektury Krajobrazu

oddział szczeciński – praca nie została wybrana.

oddział warszawski – mgr inż. Radosław Łażny za pracę pt. „Wartość prozdrowotna owoców roślin sadowniczych o niewielkim udziale w strukturze upraw lub mniej znanych” wykonaną pod kierunkiem dr hab. Barbary Łaty.

oddział wrocławski – mgr inż. Piotr Kossakowski za pracę pt. „Wpływ uprawy kilku gatunków traw w rzędach i między rzędami drzew jabłoni na wzrost i plonowanie parchoodpornej odmiany ‘Chopin’ w 3. roku po posadzeniu”, wykonaną pod kierunkiem dr. hab. Marii Licznar-Małańczuk, prof. UPWr.

Odeszli od nas

Prof. dr hab. Marian Orłowski 1935-2019

16 listopada 2019 roku odszedł prof. zw. dr hab. inż. Marian Orłowski. Urodził się 4 kwietnia 1935 r. w Lisewie Kościelnym. W latach 1952–1955 pełnił funkcję kierownika Szkoły Podstawowej w Maszewie i Stebnicy. Od 1960 r. pracował jako star-

szy projektant terenów zieleni w Biurze Projektów w Szczecinie. W latach 1960-1962 był kierownikiem internatu i wychowawcą w Liceum Pedagogicznym w Szczecinie. Następnie w latach 1966-1969 pracował na stanowisku dyrektora administracyjnego Wyższej Szkoły Rolniczej w Szczecinie. W 1969 r. rozpoczął pracę w Katedrze Warzywnictwa tejże uczelni, a w 1971 r. uzyskał stopień naukowy doktora. W latach 1973-2005 pełnił funkcję kierownika Katedry Warzywnictwa Akademii Rolniczej w Szczecinie. W 1987 r. uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego, a 6 lat później – tytuł profesora zwyczajnego. W latach 1981-1984 pełnił funkcję prorektora ds. badań i współpracy z gospodarką narodową w Akademii Rolniczej w Szczecinie. Był autorem i współautorem 375 publikacji naukowych, w tym 10 podręczników i 4 skryptów. Wypromował wielu magistrów i doktorów oraz pełnił rolę recenzenta w licznych przewodach habilitacyjnych i profesorskich. W latach 1989-1999 pełnił funkcję przewodniczącego szczecińskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Nauk Ogrodniczych. Za zasługi dla PTNO nadano mu tytuł honorowego członka i odznaczono medalem.

Działalność badawcza dotyczyła takich zagadnień jak: intensywne uprawy warzyw gruntowych; nawozy organiczno-mineralne, nawozy o przedłużonym działaniu w uprawie warzyw; bezwysadkowa produkcja nasion kapusty głowiastej i kalarepy;

odchwaszczanie chemiczne plantacji nasiennej jarmużu; produkcja nasienne buraka ćwikłowego; uprawa cebuli pietrowej. Badał też wpływ: wielkości wysadków cebuli oraz ich gęstości sadzenia na wielkość i jakość plonu nasion; terminu siewu i rozstawy roślin na wielkość oraz jakość plonu nasion kapusty pekińskiej; wielkości ząbków oraz gęstości ich sadzenia na wielkość plonu czosnku; terminu siewu i gęstości sadzenia jarmużu na wielkość plonu nasion; cięcia nasienników jarmużu na plon nasion; a także wpływ nawożenia na wielkość i jakość plonu nasion kapusty.

Za swoje liczne zasługi dla miasta Szczecina, województwa oraz państwa polskiego był wielokrotnie odznaczany. W roku 1972 otrzymał Złotą odznakę honorową – „Zasłużony Popularyzator Wiedzy – TWP”, w 1973 odznakę Gryfa Pomorskiego za zasługi dla rozwoju województwa szczecińskiego, w 1975 medal XXX-lecia „Gryf Pomorski” w uznaniu zasług dla Pomorza Zachodniego, w 1976 Złoty Krzyż Zasługi, w 1979 odznakę „Zasłużony Pracownik Rolnictwa”, w 1980 odznakę honorową „Za zasługi w rozwoju województwa koszalińskiego”, w 1983 Honorową Złotą Odznakę Działkowca, w 1984 Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, odznakę honorową „za zasługi dla województwa słupskiego” i odznakę honorową „Za zasługi dla województwa gorzowskiego”, w 1985 Medal Komisji Edukacji Narodowej, w 2004 Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski. Marian Orłowski był od 1970 roku członkiem Wojewódzkiego Zarządu Ogrodów Działkowych w Szczecinie, gdzie przez wiele lat pracował społecznie na rzecz rozwoju idei ogrodów działkowych. Dziękujemy za wiarę w nasze możliwości i ciągłą mobilizację do robienia postępów. W pamięci i sercach pracowników Katedry, doktorantów i magistrantów pozostanie Pan Profesor na zawsze.

dr hab. Grzegorz Mikiciuk, prof. ZUT

Dr Magdalena Kucewicz 1965-2019

*Istnieją ludzie, których życie jest darem ofiarowanym
nie im samym, lecz nam...*

(Albert Schweitzer)

Ś.P. dr Magdalena Kucewicz zmarła w dniu 25 lutego 2019 roku. Była botaniczką, członkiem olsztyńskiego oddziału PTNO, wieloletnim pracownikiem Katedry Botaniki i Ochrony Przyrody Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie oraz Zakładu Botaniki Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Olsztynie, wspieranym nauczycielem akademickim, wychowawcą wielu pokoleń studentów. Zapamiętana została jako niezwykle życzliwa, zawsze pogodna mimo przeciwności losu, pełna mądrych, celnych i rozważnych przemyśleń, których będzie brakowało.

Koleżanki i koledzy z Katedry Botaniki UWM w Olsztynie

Profesor Ryszard Kondratowicz 1932-2017

Ryszard Kondratowicz (Richard Kondratovičs) urodził się 12 maja 1932 r. na Łotwie, w miejscowości Sauleskalni koło Daugavpils (Dyneburg). Po ukończeniu studiów biologicznych w Uniwersytecie Łotewskim w Rydze w 1955 r. poświęcił się badaniom różaneczników i hodowli ich nowych odmian. Doktorat uzyskał w 1964 r., stopień doktora habilitowanego w 1983 r., a tytuł profesora w 1985 r. W Uczelni pełnił funkcje m.in. kierownika Katedry Fizjologii Roślin i Mikrobiologii, dziekana Wydziału Biologii, prorektora ds. Nauki i dyrektora Ogrodu Botanicznego. Był członkiem licznych towarzystw naukowych, m.in. Niemieckiego i Amerykańskiego Towarzystwa Różanecznikowego, Brytyjskiego Towarzystwa Ogrodniczego, Europejskiej Akademii Nauk i Sztuk, Łotewskiej Akademii Nauk. W latach 1992-2002 zarządzał Łotewskim Funduszem na rzecz Przyrody. Dzieci profesora, Ginta i Uldis, są także biologami. Profesor pracował w Uniwersytecie do 2000 r., czyli do 68 roku życia.

Prace hodowlane rozpoczął w 1957 r. Poprzez ich wprowadził 400 taksonów różaneczników

na Łotwie i produkcja szkółkarska. 100 taksonów zakwalifikowano do dalszych badań i hodowli. Metodami stosowanymi w pracach hodowlanych były: krzyżowanie międzygatunkowe, międzyodmianowe oraz między gatunkami i odmianami. Celemi hodowli było uzyskanie odmian zimotrwałych, o ładnej barwie kwiatów, o zwiększonej tolerancji na zawartość wapnia w glebie, łatwo się rozmnażających wegetatywnie. Profesor wyhodował: 61 odmian różaneczników zawsze zielonych do uprawy w gruncie, 48 odmian azalii gruntowych i 26 odmian azalii doniczkowych do dekoracji pomieszczeń. Mieszańcem międzygatunkowy azalia ryska *Rhododendron × rigense* R. Kondratovičs powstała w wyniku krzyżowania różanecznika drzewiastego (*Rh. arborescens* Torr. ♀) i japońskiego (*Rh. japonicum* Suring. ♂). Ma kwiaty delikatnie różowe, pachnące, kwitnie w maju-czerwcu. W wieku 16 lat osiąga wysokość 1,1-1,6 m. Rozmnaża się łatwo wegetatywnie. Wśród różaneczników zawsze zielonych bardziej znanymi są m.in. te wywodzące się od różanecznika Smirnowa (*Rh. smirnowii* Trautv.): 'Dace' – kwiaty delikatnie fioletoworóżowe, 'Ligava' – kwiaty delikatnie różowe; od różanecznika kawatwbijskiego (*Rh. catawbiense* Michx.): 'Ligo' – kwiaty fioletowe; od różanecznika japońskiego: 'Liesma' – kwiaty łososioworóżowe, zimoodporne, 'Skaidrite' – kwiaty czerwonopomarańczowe do 10 cm średnicy, zimoodporne. Odmianami doniczkowymi są m.in.: 'Earl', 'Spark', 'Ginta', 'Pink Star', 'Snow White' i 'Violet Star'. Odmiany wyhodowane przez profesora Kondratowicza zostały wpisane do Międzynarodowego Rejestru Różaneczników Brytyjskiego Towarzystwa Ogrodniczego.

Profesor był autorem 630 publikacji różnej rangi, w tym siedmiu monografii i jednego podręcznika.

Otrzymał liczne wyróżnienia i nagrody, np.: Certyfikat Uznania Ministerstwa Edukacji i Nauki za znaczący wkład w rozwój szkolnictwa wyższego na Łotwie, Nagrodę Ojczyzny za Całokształt Badań Różaneczników, Certyfikat Rządu Republiki Łotewskiej za wkład w rozwój hodowli różaneczników, w rozwój projektowania ogrodów i promocję Łotwy na świecie i wiele innych.

Wspomnienia osobiste. Profesora Kondratowicza poznałem osobiście latem 1983 r., kiedy po

mojej habilitacji i uzyskaniu stanowiska docenta znalazłem się na jednomiesięcznym tzw. stażu naukowym w Uniwersytecie Łotewskim w Rydze. Profesor był wtedy dyrektorem naukowym Ogrodu Botanicznego tego Uniwersytetu, moim bezpośrednim opiekunem i przewodnikiem. Poznałem problematykę prowadzonych tam badań różaneczników i hodowli ich nowych odmian, przydatnych do uprawy na Łotwie. Zwiedziłem rozmaite placówki naukowe na Łotwie, m.in. Ogród Botaniczny Łotewskiej Akademii Nauk w Salaspils. Wcześniej miejscowość ta nazywała się Kirchholm, a w 1605 r. wojsko polskie dowodzone przez hetmana Karola Chodkiewicza pokonało tam przeważające liczebnie wojska szwedzkie. Byłem także w Parku Narodowym „Gauja” oraz na wybrzeżu (Jurmała), gdzie w sąsiedztwie willi rośnie dużo różaneczników. Wspólnie napisaliśmy dwa artykuły popularnonaukowe. Po latach kontakty z profesorem były rzadsze, zwykle pisemne. Ale na początku lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku byłem jednym z recenzentów rozprawy doktorskiej Uldisa Kondratoviča, syna profesora. W pracy tej podano m.in. skład chemiczny nasion różaneczników, wcześniej nieznyany w literaturze.

Odmiany różaneczników wyhodowane przez prof. R. Kondratowicza warto sprowadzić do Polski, rozmnożyć i uprawiać w różnych obiektach ozdobnych. Są one dekoracyjne i zimotrwałe. Mało jest na świecie hodowców, którzy otrzymali ponad sto odmian różaneczników.

Prof. dr hab. Ryszard Kondratowicz zmarł 17 lutego 2017 r. Odszedł jeden z najwybitniejszych znawców różaneczników! Światowa rhododendrologia poniosła ogromną stratę.

Cześć Pamięci Profesora!

Prof. dr hab. Mieczysław Czekalski
Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

Zdjęcie ze strony łotewskiej Wikipedii:
Ryc. 1. Profesor Rihards Kondratovičs (<https://lv.wikipedia.org>)
(https://lv.wikipedia.org/wiki/Rihards_Kondratovi%C4%8Ds)

Zdjęcie ze strony Łotewskiego Uniwersytetu, z zakładki 100-lecia:
Ryc. 1. Profesor Rihards Kondratovičs
(<https://www.lu.lv/par-mums/lu-mediji/zinas/zina/t/44427/>)

Informacje o działalności Oddziałów

Oddział w Krakowie

22.05.19 r. odbyło się zebranie członków oddziału krakowskiego w sprawach bieżących dotyczących czasopisma *Folia Horticulturae*.

12.06.19 r. odbył się wykład wygłoszony przez dr. Alexandra Betekhtina z Katedry Anatomii i Cytologii Roślin, Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Śląskiego na temat: „Calli of Tartary buckwheat as a unique in vitro plant system to study the stability of nuclear genomes”.

13.06.19 r. odbyło się spotkanie wyborcze krakowskiego oddziału PTNO.

24.06.19 r. odbyło się zebranie poświęcone omówieniu spraw bieżących oddziału krakowskiego przed posiedzeniem Zarządu Głównego PTNO.

27.06.19 r. odbyło się posiedzenie Zarządu Głównego PTNO w Krakowie.

16.09.19 r. podczas Walnego Zebrania Delegatów wybrano nowy Zarząd PTNO, a nowym Prezesem został dr hab. Piotr Siwek, prof. UR z oddziału PTNO w Krakowie.

27.09.19 r. oraz 18.11.19 r. odbyły się zebrania członków oddziału krakowskiego w sprawach bieżących *Folia Horticulturae*. Zostały omówione sprawy dotyczące podpisania nowej umowy ze Sciendo. Przygotowano odwołanie w sprawie punktacji MNiSW przyznanej dla czasopisma oraz w sprawie braku w wykazie cyklicznych wydawnictw pokonferencyjnych *Acta Horticulturae*.

26.11.19 r. odbył się wykład Marka Styczyńskiego pt. „Permakultura z oskoruszą w tle”. Z wykładu Marka Styczyńskiego dowiedzieliśmy się, że jarząb domowy (*Sorbus domestica*), oskorusza, to najplenniejsze drzewo owocowe Europy, niestety w Polsce mało znany. Daje nawet 1200 kg owoców z hektara i obecnie stanowi jeden z najbardziej interesujących obiektów badawczych w zakresie etnobotaniki i sadownictwa. Prezes PTNO dr hab. Piotr Siwek, prof. UR, uhonorował Marka Styczyńskiego medalem okolicznościowym 30-lecia PTNO za długoletnią współpracę z Wydziałem Biotechnologii i Ogrod-

nictwa w Krakowie. Marek Styczyński, z wykształcenia leśnik (ekspert w dziedzinie ekologii terenów górskich) i muzyk, specjalizuje się w etnobotanice. Autor bloga Etnobotanicznie.pl oraz licznych projektów i warsztatów. Razem z żoną – dr hab. Anną Nacher, prof. UJ – od 2014 roku prowadzą Ośrodek Praktyk Bioregionalnych BIOTOP Lechnica na słowackim Zamagurzu. Związany z Wydziałem Biotechnologii i Ogrodnictwa także poprzez wspólnie realizowany projekt naukowy dotyczący czynnej i konserwatorskiej ochrony pierwiosnki omączonej *Primula farinosa* na jedynym w Polsce stanowisku w Beskidzie Sądeckim na obszarze Natura 2000.

05.12.19 r. odbyło się posiedzenie nowo wybranego Zarządu Głównego PTNO w Krakowie.

Popularyzacja wiedzy ogrodniczej

Członkowie PTNO oddziału krakowskiego byli współorganizatorami bądź brali udział jako wykładowcy w następujących wydarzeniach:

1. konferencja branżowa poświęcona produkcji jagody goji w Polsce. 15.01.19 r. Kraków.
2. wernisaż wystawy fotograficznej „Blask” dr Małgorzaty Locher. 23.01.19 r. Międzynarodowe Centrum Kultury Kraków.
3. warsztaty permakultury dla studentów w Lechnicy (Słowacja). 10-12.05.19 r.
4. warsztaty dla producentów nt. „Psiankowate – smak, zdrowie, uroda”. 23.07.19 r. Mydlniki.

Członkowie PTNO z oddziału krakowskiego brali również aktywny udział w spotkaniach z producentami, na których wygłosili 13 wykładów.

Oddział w Lublinie

10.04.19 r. odbyło się spotkanie naukowe, na którym prof. dr hab. Stanisław Pluta z Instytutu Ogrodnictwa w Skierniewicach wygłosił wykład pt. „Rozwój uprawy borówki amerykańskiej w Chinach” i „Cytryniec chiński – mało znany, ale wartościowy gatunek uprawny”.

17.04.19 r. dr hab. Robert Gruszecki z UP w Lublinie

wyłosił wykład pt. „Kapusta w historii i kulturze ludowej”.

31.05.19 r. odbyło się walne zebranie oddziału lubelskiego PTNO, na którym został wybrany zarząd oddziału i delegaci.

7.11.19 r. odbył się wykład dr Iwony Szot z UP w Lublinie pt. „Dlaczego warto zainteresować się dereniem jadalnym?”.

18.12.19 r. odbyło się spotkanie, na którym dr hab. Robert Gruszecki z UP w Lublinie wyłosił wykład nt. „Rośliny Świąt Bożego Narodzenia”.

W 2019 r. do oddziału należało 72 członków, w tym 2 członków honorowych.

Oddział w Olsztynie

18.04.19 r. odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze, na którym wybrano nowe władze oddziału i delegatów na walne zebranie. Minutą ciszy uczczono pamięć zmarłej członkini PTNO dr Magdaleny Kucewicz.

14.05.19 r. odbył się wyjazd terenowy, także z udziałem studentów, do Ogrodów Pokazowych oraz gospodarstwa warzywniczego w Marcinkowie k. Mrągorowa.

20.11.19 r. odbyło się zebranie, na które została zaproszona w ramach wieloletniej współpracy z Katedrą Ogrodnictwa UWM w Olsztynie dr inż. Sabina Lachowicz z Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu i wyłosiła wykład pt. „Oliwnik wielokwiatowy jako bogate źródło związków o wysokim potencjale zdrowotnym”. Na spotkaniu przewodnicząca przedstawiła także sprawozdanie z Walnego Zebrania Delegatów, które odbyło się w dniu 16 września br. w SGGW w Warszawie

18.12.19 r. odbyło się spotkanie wigilijne.

Członkowie oddziału olsztyńskiego aktywnie uczestniczyli w organizacji:

1. konferencji pt. „Perspektywiczne gatunki sadownicze”; uczestniczyli też w Targach Sadownictwa i Warzywnictwa w Nadarzynie. 11.01.19 r.
2. seminarium nt. techniki mikrotomografii ren-

tgenowskiej i jej potencjalnych zastosowań w badaniach żywności i produktów naturalnych. 31.01.19 r. Katedra Ogrodnictwa UWM w Olsztynie.

3. Międzynarodowego Seminarium Kół Naukowych (MSKN). 11-12.04.19 r. UWM w Olsztynie.

Członkowie oddziału PTNO aktywnie uczestniczyli też w: pikniku inspiracji naukowych nad Małym Jeziorakiem w Iławie, XVII Olsztyńskich Dniach Nauki i Sztuki, w warsztatach popularyzujących wiedzę.

Z początkiem roku akademickiego na emeryturę przeszli: dr hab. Jan Kopytowski, prof. UWM oraz prof. dr hab. Tadeusz Banaszekiewicz.

Oddział w Poznaniu

W roku 2019 oddział poznański zorganizował cztery spotkania naukowe, spotkanie wyborcze oraz jedno posiedzenie Zarządu, a także wyjazd studyjny. Na spotkaniach, w których uczestniczyły łącznie 83 osoby, wygłoszono 8 prelekcji. W wyjeździe studyjnym wzięło udział 26 osób.

26.01.19 r. odbyło się spotkanie, na którym wygłoszono następujące prelekcje:

„W krainie Masajów” – prof. dr hab. Mikołaj Knaflewski, a także „Puszcza Amazońska z bliska i z daleka w świetle presji człowieka” – dr hab. Piotr Lewandowski, UPP, Wydział Inżynierii Środowiska i Gospodarki Przestrzennej, Instytut Budownictwa i Geoinżynierii.

15.02.19 r. wygłoszono dwie prelekcje:

„Kulisy pracy fotografa na największych Wystawach Ogrodniczych Chelsea Flower Show i Hampton Court Flower Show” – Tomek Ciesielski, Fundacja FRACTAL, a także „Nad pięknym, modrym Dunajem – roślinnie” – dr hab. Agnieszka Krzymińska, prof. UPP.

22.03.19 r. odbyło się spotkanie, na którym wygłoszono trzy prelekcje:

„Bioróżnorodność roślin oraz grzybów wielkoowocnikowych występujących na Sycylii” – mgr inż. Luiza Dawidowicz, UPP, „Projekt koncepcyjny ogrodu terapeutycznego przy Warsztatach Terapii Zajęciowej *Wspólna Droga* w Luboniu” – mgr inż. arch. kraj. Na-

talia Łogin – laureatka konkursu PTNO na najlepszą pracę magisterską w 2018 r. Praca zrealizowana została w Katedrze Dendrologii, Sadownictwa i Szkółkarstwa WOiAK, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu pod kierunkiem dr inż. Joanny Bykowskiej, a także „Ciekawostki z Indonezji” – dr Ewa Dankowska i prof. dr hab. Tadeusz Baranowski, UPP.

26.04.19 r. odbyło się walne zebranie wyborcze członków PTNO oddziału, w którym wzięły udział 23 osoby. W trakcie zebrania przedstawiono sprawozdanie z działalności Zarządu Oddziału, sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie Komisji Rewizyjnej za lata 2015-2019. Zebrani udzielili absolutorium ustępującemu Zarządowi. Następnie odbyły się wybory nowego Zarządu oddziału, Komisji Rewizyjnej i delegatów na V Walny Zjazd PTNO w Warszawie. Prof. UPP dr hab. Grzegorz Łysiak wygłosił prelekcję nt. „Wino czy winogrono – oto jest pytanie”.

24.05.19 r. odbył się wyjazd studyjny poznańskiego oddziału PTNO. Uczestnicy wyjazdu odwiedzili szparagarnię („Fatamorgana” Sp. z o.o.) w Rejowie k. Nowej Soli, zwiedzili Bytom Odrzański oraz zapoznali się z działalnością firmy „Dendrofarma” w Dalkowie k. Głogowa. Ponadto zwiedzili rezerwat przyrody „Dalkowskie Jary” i uczestniczyli w warsztatach hortiterapeutycznych.

Poznański oddział PTNO był jednym ze sponsorów 4. Konferencji Naukowo-Warsztatowej „Hortiterapia jako element wspomagający leczenie tradycyjne”, która odbyła się w dniu 20 sierpnia w Poznaniu. W konferencji wzięło udział ponad 150 osób. Członkowie oddziału brali udział w pracach komitetu organizacyjnego oraz w części referatowej i warsztatowej konferencji.

Oddział PTNO w Poznaniu liczy aktualnie 74 członków, w tym 3 członków honorowych. Wśród członków jest 19 emerytów, 6 doktorantów oraz 14 członków wspierających. W 2019 roku do oddziału poznańskiego PTNO zapisała się jedna osoba.

Oddział w Skierniewicach

15.01.19 r. odbył się wykład Marcina Góreckiego, Krystyny Góreckiej i Karoliny Góreckiej pt. „Tajlandia – wrażenia przyrodnicze i kulturowe – cz. II”.

Spotkanie zorganizowano wspólnie ze skierniewickim oddziałem Polskiego Towarzystwa Botanicznego.

18.06.19 r. odbyło się walne zebranie członków oddziału PTNO, na którym dokonano wyboru nowego Przewodniczącego, członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej oddziału oraz Przewodniczącego Sekcji Hodowli, Nasiennictwa i Biotechnologii Roślin.

18.06.19 r. odbyło się spotkanie terenowe, w trakcie którego członkowie PTNO zwiedzili kolekcję róż obejmującą 224 odmiany w okresie ich pełni kwitnienia. Podczas zwiedzania zapoznali się z klasyfikacją ogrodniczą róż współczesnych, zasadami pielęgnacji i możliwościami ich zastosowania w ogrodach i terenach zieleni. W kolekcji przedstawiono polskie odmiany róż oraz zwrócono szczególną uwagę na odmiany o kwiatach masowo oblatywanych przez pszczoły. Dużym zainteresowaniem cieszyły się róże damasceńskie, których płatki wykorzystywane są w przemyśle kosmetycznym i perfumeryjnym. Zorganizowano konkurs wiedzy o różach ogrodowych. Za najbardziej atrakcyjną odmianę uczestnicy uznali ‘Bingo Meidiland’, ‘Chopin’ i ‘Apfelblüte’. Odmiany ‘Bingo Meidiland’ i ‘Apfelblüte’ kwitną bardzo obficie, kwiaty są niewielkie, pojedyncze i dają dużo pyłku.

24.06.19 r. dr hab. Marcin Górecki wygłosił referat pt. „Birna – kraj architektury nie tylko buddyjskiej”. Spotkanie zorganizowano wspólnie ze skierniewickim oddziałem Polskiego Towarzystwa Botanicznego.

14-15.09.19 r. odbyło się 42 Święto Kwiatów, Owoców i Warzyw połączone z 22 Targami Ogrodniczo-Rolnymi. Członkowie PTNO byli czynnie zaangażowani w prowadzenie Ogrodniczego Festiwalu Nauki dla Najmłodszych oraz konsultacji dla dorosłych.

Członkowie skierniewickiego oddziału PTNO brali aktywny udział w organizacji – konferencji i spotkań naukowych:

1. IX Targów Sadownictwa i Warzywnictwa TSW. 9-10.01.19 r w Warszawie.
2. XV EUCARPIA Fruit Breeding and Genetics Symposium. 03-07.06.19 r. w Pradze.

3. XII Sympozjum *Rubus & Ribes* pt. „Innovative Rubus and Ribes Production for High Quality Berries in Changing Environments”. 22-28.06.19 r. w Zurichu.
4. V Zjazdu Polskiego Towarzystwa Nauk Ogrodniczych „Miejsce ogrodnictwa we współczesnym życiu człowieka i ochronie środowiska”. 16-18.09.19 r. w Warszawie.

Na dzień 26 czerwca 2019 roku Skierniewicki Oddział PTNO liczył 44 członków. 13 osób to członkowie Sekcji Hodowli, Nasiennictwa i Biotechnologii Roślin.

Oddział w Szczecinie

12.02.19 r. odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze członków szczecińskiego oddziału PTNO. Sprawozdanie z działalności oddziału przedstawił przewodniczący dr hab. Piotr Chełpiński, prof. ZUT. Przewodniczący przedstawił najbliższe plany dotyczące działalności oddziału oraz zapoznał zebranych z harmonogramem spotkań i wyjazdów w roku 2019. Skarbnik, dr hab. Agnieszka Zawadzka, zapoznała zebranych z informacjami dotyczącymi stanu finansów. Następnie dokonano wyboru Zarządu oddziału.

Mgr inż. Thomas Zisopoulos z firmy Innvigo wygłosił wykład na temat produkcji ekologicznej, a mgr Marek Gałaj, znany polski enolog z firmy Centrum Edukacji Enologicznej Consulting w Warszawie, zapoznał zebranych z tematyką związaną z zasadami produkcji wina w warunkach polskich.

12.05.19 r. odbył się wyjazd dla członków i sympatyków pod hasłem: „Wenecja Brandenburgii, Kraina Ogórków, czyli Spreewald – Błota Szprewy – Las Szprewy”, podczas którego odwiedzono Slavenburg Raddusch (gród słowiański Raddusch) i Muzeum Etnograficzne w Lehde, odbył się także rejs kanałami pośród lasów i wiosek łużyckich. W Lübbenau zwiedzano park pałacowy z neoklasycznym dworem oraz odwiedzono Centrum Informacji Rezerwatu Biosfery UNESCO „Spreewald”.

27.09.19 r. członkowie naszego oddziału PTNO spotkali się w sadzie i winnicy Pawła Bekasiaka w Pyrzycach, zapoznając się ze strukturą oraz stosowanymi

technologiami produkcji. Dyskutowano o doborze odmian oraz sposobach uprawy winnych krzewów w warunkach Pomorza Zachodniego. Spotkanie zakończyło się degustacją owoców i wina.

5.10.19 r. zorganizowano wyjazd dla członków i sympatyków pod hasłem: Stralsund i Barth – zażytkowe miasta nadbałtyckie Pomorza Przedniego. Zwiedzano historyczne miejscowości Kenz i Barth, a w stacji „Kranorama” w Günz obserwowano gromadzące się do odlotów żurawie. Odwiedzono też Stralsund – hanzeatyckie miasto Pomorza z zabytkową starówką (od 2002 roku na Światowej Liście Dziedzictwa Kultury UNESCO).

Oddział w Warszawie

20.03.19 r. odbyło się zebranie Zarządu OW PTNO w celu opracowania planu działania na rok 2019.

15.05.19 r. odbyło się spotkanie ustępującego Zarządu oddziału, na którym omówiono sprawy związane z wyborami i zbliżającym się zjazdem PTNO w Warszawie.

16.05.19 r. członkowie PTNO uczestniczyli w seminarium zorganizowanym przez Katedrę Roślin Warzywnych i Leczniczych SGGW, na którym dr Danka Radic z Educons University in Sremska Kamenica (Serbia) wygłosiła prelekcję pt. „Ogrodnictwo i nauki ogrodnicze w Serbii”.

18-19.05.19 r. odbył się wyjazd studyjny do firmy „Dary Natury” w Korycinach. W czasie pobytu uczestnicy zapoznali się z najnowszymi technologiami produkcji surowców zielarskich, uwzględniającymi zasady uprawy integrowanej i ekologicznej oraz zrównoważony zbiór ziół ze stanowisk naturalnych. Uczestnicy spotkania odwiedzili też Ogród Zielarski, w którym znajduje się obecnie ponad 100 różnych gatunków roślin leczniczych, mieli także okazję wykorzystać terapeutyczne właściwości roślin olejkowych, spędzając czas w zakątku aromatycznym i saunie.

22.05.19 r. odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze oddziału warszawskiego PTNO, na którym ukonstytuował się nowy zarząd oddziału.

16-18.09.19 r. odbył się V Zjazd Polskiego Towarzystwa Nauk Ogrodniczych zorganizowany przez

oddział warszawski. Odbyło się walne zebranie delegatów oraz konferencja naukowa pt. „Miejsce ogrodnictwa we współczesnym życiu człowieka i ochronie środowiska”.

23.10.19 r. odbyło się spotkanie, na którym omówiono główne kierunki działania na obecną kadencję (Ewa Skutnik), a prof. dr hab. Aleksandra Łukaszewska wygłosiła wykład pt. „Roślinność i krajobrazy Makronezji”.

11.12.19 r. odbyło się spotkanie świąteczne, na którym na którym dr hab. Ewa Skutnik i dr hab. Andrzej Pacholczak wygłosili wykład pt. „Bożonarodzeniowe drzewko”.

Członkowie PTNO oddziału warszawskiego aktywnie uczestniczyli w wielu konferencjach naukowych, spotkaniach oraz wyjazdach, prezentując wyniki swoich badań i biorąc udział w popularyzowaniu wiedzy ogrodniczej, np.

1. Targi Technologii Sadowniczych i Warzywniczych oraz Konferencja FruitPRO. 13-14.02.19 r. w Kielcach.
2. XIII Międzynarodowe Sympozjum roślin cebulowych i bylin grodowych (International Symposium on Flower Bulbs and Herbaceous Perennials). 1-3.05.19 r. w Seulu (Korea Płd.).
3. Konferencja Naukowa „Szkółkarstwo bylin ogrodowych – szanse i wyzwania”. 6.06.19 r. w Warszawie.
4. XXIII Dzień Otwarty w Sadzie Doświadczalnym SGGW. 1.09.19 r. w Wilanowie.

Oddział we Wrocławiu

7.03.19 r. wygłoszono referat, na którym przedstawiono główne tezy dysertacji mgr inż. Anny Pawlikowskiej pt. „Ocena wpływu krzemu oraz retardantu na jakość i trwałość pozbiorną wyżłinu większego (*Antirrhinum majus* L.) i molucelli gładkiej (*Moluccella laevis* L.)”.

5.04.19 r. odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze, na którym zostały złożone sprawozdania

z dotychczasowej działalności oddziału przez Przewodniczącą i Komisję Rewizyjną oraz wybrano władze oddziału na następną kadencję. W dalszej części zebrania wygłoszono dwa referaty: „Rodzima i introdukowana flora Zjednoczonych Emiratów Arabskich” autorstwa mgr inż. Katarzyny Blitek oraz „Ogrodnicze spojrzenie na portugalskie Azory” autorstwa dr. hab. Ireneusza Sosny, prof. UPWr.

24.05.19 r. odbyło się zebranie, na którym mgr inż. Artur Dobrowolski z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie przedstawił wyniki badań pt. „Wpływ mykoryzowych szczepów grzybów na wzrost, rozwój, plonowanie i wartość odżywczą owoców pomidora (*Lycopersicon esculentum* L.)”.

15.11.19 r. odbyło się zebranie, na którym prof. dr hab. Anita Biesiada wygłosiła referat pt. „Historia szklarni od czasów starożytnych”.

16-17.11.19 r. zorganizowano wyjazd dla członków PTNO na Konwent Polskich Winiarzy w Kazimierzu Dolnym.

28.11.19 r. miał miejsce wyjazd dla członków PTNO i studentów na Szkółkarski Zielony Show Room w Konstancjowie Łódzkim.

29.11.19 r. mgr inż. Katarzyna Godlewska wygłosiła referat pt. „Edynburg tam i z powrotem” (wrażenia ze stażu naukowego).

Pod patronatem wrocławskiego oddziału PTNO w dniach 12-14 stycznia br. zorganizowano szkolenie dla pracowników gospodarstwa Bjertnæs & Hoel, na którym wygłoszono dwa referaty.

Z inicjatywy członków PTNO we Wrocławiu został zgłoszony projekt IQ Grape „Innowacyjna technologia wytwarzania i rozlewu wina gronowego oraz sposób organizacji produkcji jako czynniki podniesienia jakości produktów winiarskich wytworzonych lokalnie”, który uzyskał finansowanie z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na kwotę 4,7 mln. PTNO jest jednym z konsorcjan-tów projektu IQ Grape z zadaniem promowania projektu oraz jego efektów.

Konferencje naukowe

Szparagowa Konferencja Prasowa

Ogólnopolskie uroczyste otwarcie sezonu szparagowego w 2019 roku połączone ze Szparagową Konferencją Prasową odbyło się w restauracji Hotelu PURO w Poznaniu w dniu 29 kwietnia. Współorganizatorami tego wydarzenia byli: Katedra Warzywnictwa Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu i Polski Związek Producentów Szparaga. W konferencji wzięli udział zaproszeni goście, między innymi władze Uniwersytetu Przyrodniczego na czele z JM Rektorem prof. dr. Janem Pikulem, oraz przedstawiciele władz wojewódzkich i lokalnych, a także liczni dziennikarze z telewizji, radia i prasy, dzięki którym możliwe jest promowanie produkcji i spożycia tego smacznego warzywa, jakim jest szparag.

Szczególnym wydarzeniem tegorocznej konferencji było wręczenie Statuetki Srebrnych Szparagów. Wyróżnieniem tym została uhonorowana mgr inż. Dorota Gorzelniak, która pełniąc przez kilkanaście lat funkcję wójta Gminy Przemęt, wspierała rozwój produkcji szparaga. Wśród tych działań na wyróżnienie zasługuje podjęcie inicjatywy organizowania Przemęckiego Święta Szparaga pt. „Szparagi – Złoto z Ziemi”.

Wprowadzeniem do konferencji prasowej było wystąpienie profesora Mikołaja Knafliewskiego, który opowiedział między innymi o osiągnięciach naukowych potwierdzających korzystny wpływ szparagów na zdrowie. W Korei na przykład prowadzone są badania nad zwalczaniem otyłości. Po-

nadto udowodniono, że wyciąg ze szparagów ma właściwości detoksykujące. Badania prowadzono na komórkach wątroby ludzkiej, a wśród związków toksycznych znalazł się między innymi etanol. Swoje dobroczynne działania szparagi zawdzięczają między innymi silnemu przeciwutleniaczowi zwanemu glutationem, który usprawnia rozkład alkoholu. Szparagi mają też działanie przeciwnowotworowe, potwierdzone badaniami naukowymi, prowadzonymi między innymi w Chinach. Właściwości te szparagi zawdzięczają składnikom o silnym działaniu antyoksydacyjnym (witamina C, E oraz K, a także beta-karoten, saponiny i glutation). Chronią one przed niekorzystnym wpływem wolnych rodników, wymienianych w kontekście powstawania zmian rakowych. Ponadto bogactwo innych składników (witaminy z grupy B, sole mineralne, flawonoidy, kwasy organiczne i związki aromatyczne) sprawia, że szparagom przypisuje się dobroczynny wpływ odmładzający, witalizujący i przeciwnowotworowy. Szparagi są również niskokaloryczne. Z tego względu warto docenić szparagi i spożywać je jak najczęściej!

Miłym akcentem konferencji była degustacja wykwintnych i pomysłowych potraw ze szparagami, które bardzo dobrze smakują z mięsem, rybami, w zupach i sałatkach, a także grillowane.

mgr Anna Zaworska

Katedra Warzywnictwa,
Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

Statuetka „Srebrne Szparagi”
(fot. A. Zaworska)

Uchonorowana statuetką „Srebrne Szparagi” pani Dorota Gorzelniak oraz Pre-zes PZPS Marian Jakobsze i profesor Mikołaj Knafl ewski

Wykwintne potrawy z udziałem szparaga przygotowane do degustacji

XV EUCARPIA Fruit Breeding and Genetics Symposium

Symposium odbyło się w pierwszym tygodniu czerwca (03-07.06.2019) w Pradze i zostało zorganizowane przez Instytut Sadowniczy w Holovousach, Vyzkumny a Šlechtitelsky Ústav Ovocnarsky Holovously s.r.o. (VŠÚO), Czeski Uniwersytet Przyrodniczy w Pradze, Europejskie Stowarzyszenie Badań nad Hodowlą Roślin (EUCARPIA) i Międzynarodowe Towarzystwo Nauk Ogrodniczych (ISHS). W pięciodniowym sympozjum wzięło udział blisko 150 naukowców i ekspertów z 30 krajów reprezentujących pięć kontynentów (Europa, Azja, Australia, Ameryka Północna i Ameryka Południowa). Podczas trzydniowego bloku wykładowego zaprezentowano ponad 40 prac naukowych w formie prezentacji ustnych. Wykłady dotyczyły programów hodowli jabłoni, gruszy, czereśni i moreli, utrzymania i różnorodności banków genów, wpływu mutacji somatycznych na hodowlę brzoskwini, analiz transkrypcji i identyfikacji genów kandydujących u moreli, różnych rodzajów markerów genetycznych wykrywających najważniejsze choroby i wpływu podkładek na odporność lub alergenicność różnych odmian jabłoni. Oprócz prezentacji ustnych w sesji posterowej przedstawiono 110 posterów. Z Instytutu Ogrodnictwa w sympozjum udział wzięli: dr hab. Stanisław Pluta, dr Mariusz Lewandowski, dr Marek

Szymajda, dr Anita Kuras i dr Bogumiła Badek, którzy przedstawili następujące wystąpienia:

1. Assessment of combining ability of selected forms of highbush blueberry (*Vaccinium corymbosum*) based on phenotypic evaluation of seedling progeny.
2. Breeding value of selected apple genotypes (*Malus domestica*) for the resistance to apple scab and powdery mildew.
3. Influence of selected parental forms on fruit and seed set in distant hybridization of *Prunus salicina* Lindl. (Japanese plum) and *Prunus armeniaca* L. (apricot).
4. Practical application of molecular markers in fruit plants breeding.
5. Molecular diversity of selected *Prunus* genotypes determined with microsatellite markers.
6. Construction of genetic linkage map based on SSR markers for blackcurrant (*Ribes nigrum* L.) population 'Ceres' x 'Bona'.

XII Symposium *Rubus & Ribes* pt. „Innovative *Rubus* and *Ribes* Production for High Quality Berries in Changing Environments”

Symposium odbyło się w dniach 22-28 czerwca 2019 r. w Zurychu i wzięło w nim udział ponad 200 naukowców, hodowców, konsultantów i plantatorów z 37 krajów. Podczas dwudniowego bloku wykładowego zaprezentowano 45 wykładów i 70 plakatów. Główne obszary naukowe dotyczyły genetyki i hodowli, fizjologii roślin, ochrony roślin, jakości owoców oraz ich zagospodarowania i przetwórstwa. Specjaliści z różnych krajów świata przedstawili wykłady na temat znaczenia nowoczesnych technik w hodowli gatunków z rodzaju *Rubus* i *Ribes*, różne technologie uprawy i koszty inwestycyjne związane z całoroczną uprawą np. maliny, a także preferencje konsumenckie owoców

deserowych dla bezpośredniego spożycia. Przedstawiono główne problemy fizjologii roślin, związane z indukcją i rozwojem kwiatów, spoczynkiem roślin maliny, jeżyny, czarnych i czerwonych porzeczek w związku ze zmianami klimatu. Zagadnienia ochrony roślin dotyczyły obecnych i przyszłych strategii ochrony i radzenia sobie z ogromnym zagrożeniem dla roślin jagodowych powodowanym przez muszkę plamoskrzydłą (*Drosophila suzukii*). Z Instytutu Ogrodnictwa udział wzięli dr hab. Stanisław Pluta, prezentując wystąpienie na temat:

1. Preliminary evaluation of phenology of blackcurrant (*Ribes nigrum* L.) cultivar 'Ben Gairn' grown in different locations.

XIII Międzynarodowe Sympozjum na temat Ozdobnych Roślin Cebulowych i Bylin, Seul, Korea Południowa, 1-3 maja 2019 r.

W Sympozjum w Seulu organizowanym pod auspicjami Międzynarodowego Towarzystwa Nauk Ogrodniczych (ISHS) oraz Koreańskiego Towarzystwa Nauk Ogrodniczych wzięło udział ponad 140 uczestników z 16 krajów, w tym jeden reprezentant Polski i Polskiego Towarzystwa Nauk Ogrodniczych – dr hab. Dariusz Sochacki, który był także członkiem Komitetu Naukowego Sympozjum. Współorganizatorami sympozjum były: Koreańskie Stowarzyszenie Rozwoju Sektora Kwiaciarskiego, Koreański Narodowy Instytut Nauk Ogrodniczych i Zielarskich oraz Koreańskie Arboretum Narodowe. Edytorem sympozjalnego tomu opublikowanego na dzień konferencji był dr Jaap van Tuyl z Uniwersytetu Wageningen w Niderlandach.

Podczas Sympozjum wygłoszono 13 wykładów plenarnych, przedstawiono 18 doniesień ustnych i zaprezentowano ponad 80 plakatów. Pierwszego i trzeciego dnia sympozjum miały miejsce sesje plenarne i posterowe, drugiego dnia odbyły się wycieczki techniczne. Pierwszego dnia sesje dotyczyły produkcji i fizjologii (cztery techniczne, jak również specjalna sesja poświęcona pamięci zmarłego profesora Augusta De Hertogha, uważanego za jednego z głównych światowych ekspertów w zakresie cebul kwiatowych). W trzecim dniu zagadnienia koncentrowały się na hodowli roślin i badaniach molekularnych.

O badaniach dotyczących produkcji i fizjologii roślin cebulowych mówili m.in.: dr Margherita Beruto z Regionalnego Instytutu Kwiaciarstwa we Włoszech (jaskier azjatycki), dr Chad Miller z Uniwersytetu Stanowego Kansas, USA (dalia) i dr William Miller z Uniwersytetu Cornell, USA (tulipan). Dr Rina Kamenetsky z Instytutu Nauk o Roślinach, Volcani Center w Izraelu omówiła wpływ zmian klimatycznych na procesy kwitnienia, formowanie cebul i uprawę różnych gatunków geofitów. Integrowaną produkcję geofitów oraz aktualne badania i wyzwania związane z ochroną przed chorobami i szkodnikami tej grupy roślin podsumował dr Gary Chastagner z Uniwersytetu Stanowego Washing-

ton, USA. Z powodu urbanizacji coraz więcej ludzi mieszka w miastach, w których jest coraz ciasniej i jest coraz mniej miejsca na rośliny. Stąd ważnym staje się nowy kierunek hodowli – tworzenie odmian o zwartym kompaktowym pokroju. Wynikami badań nad takim kierunkiem hodowli podzielił się dr Johan Van Huylenbroeck z Instytutu Rolnictwa i Rybołówstwa w Belgii. Dr Keith Funnell z Nowozelandzkiego Instytutu Badań nad Roślinami i Żywnością podzielił się swoimi doświadczeniami nad wykorzystaniem naturalnej bioróżnorodności i kultur in vitro do hodowli nowych odmian. Dr Neil Anderson z Uniwersytetu Minnesoty ze Stanów Zjednoczonych omówił sposoby skracania okresu juwenilnego geofitów bylinowych, u których z reguły ponad dwa lata zajmuje okres od uzyskania siewek do pierwszego kwitnienia. Innowacyjne badania nad hodowlą niebieskich chryzantem metodami inżynierii genetycznej zaprezentował dr Naonobu Noda z Narodowej Organizacji ds. Badań nad Rolnictwem i Żywnością w Japonii. Efekt niebieskiej barwy kwiatów udało się uzyskać dzięki ingerencji w proces biosyntezy antocyjanów. Dr Fangyun Chen z Uniwersytetu Leśnego w Pekinie zaprezentował badania i postępy w zakresie hodowli mieszańców międzyseksyjnych peonii w Chinach.

Wycieczki techniczne drugiego dnia sympozjum obejmowały trzy różne trasy: 1) Park Tulipanny i arboretum Chollipo; 2) Nowoczesne gospodarstwo kwiaciarskie oraz geofity rosnące na naturalnych stanowiskach; 3) Park Morning Calm i Koreańskie Arboretum Narodowe.

Na zakończenie sympozjum nominowano kraj, w którym odbędzie się kolejne sympozjum tego cyklu. Będzie to Chile – nowy i dynamicznie rozwijający się rynek produkcji cebul kwiatowych i bogate centrum genetyczne wielu geofitów – które zorganizuje XIV Sympozjum nt. Ozdobnych Roślin Cebulowych i Bylin w 2023 lub 2024 roku.

Dr hab. inż. Dariusz Sochacki

Konferencja hortiterapeutyczna w Poznaniu

W 2019 roku już po raz czwarty odbyła się Konferencja Naukowo-Warsztatowa *Hortiterapia jako element wspomagający leczenie tradycyjne*. Patronat honorowy objęli Prezydent Miasta Poznania Jacek Jaśkowiak oraz Rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu (UPP), prof. dr hab. Jan Pikul. Konferencję wsparły Vilmorin Garden oraz poznański oddział Polskiego Towarzystwa Nauk Ogrodniczych. Podobnie jak w poprzednich latach, w konferencji uczestniczyło liczne grono osób z całej Polski (140), w tym: naukowcy, samorządowcy, nauczyciele, hortiterapeuci, terapeuci zajęciowi, osoby związane z różnymi ośrodkami działającymi na rzecz dzieci, rodziny i starszych, ogrodnicy, architekci krajobrazu, miłośnicy roślin. Organizatorem konferencji była Katedra Roślin Ozdobnych ze wsparciem innych jednostek Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu oraz Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

Część referatowa konferencji, otwarta przez JM Rektora, obejmowała wiele interesujących zagadnień. Karolina Kałdońska, redaktor naczelna Biznesu Ogrodniczego, scharakteryzowała osoby, które mogą być odbiorcami hortiterapii. Dr inż. Piotr Czuchaj (UPP) omówił rolę roślin w pomieszczeniach. O walorach odżywczych roślin uważanych za chwasty opowiedziała dr Małgorzata Kalemba-Drożdż (Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego). Wykorzystanie topinamburu jako rośliny jadalnej omówił dr inż. Stanisław Gładysiak (UPP). Mgr inż. Agnieszka Zdunek (jestemzielona.pl) zwróciła uwagę na cenne związki zawarte w roślinach. Z ich pomocą na zajęciach terapeutycznych można przygotować kosmetyki, np. truskawkową maseczkę rozjaśniającą, ziołowy płyn do mycia twarzy czy szampon z mydlnicy. Mgr Marta Bielawska (My.Art) opowiedziała o swoich doświadczeniach w tworzeniu papieru zabarwionego za pomocą płatków kwiatów. Swoje prace przedstawiła na wystawie *Moc z natury* towarzyszącej konferencji. Mgr Renata Skuza i mgr inż. Elżbieta Filek zapoznały z prowadzoną hortiterapią i jej pozytywnymi efektami w Zespole Szkół Specjalnych nr 2 Wojewódzkiego Specjalistycznego Szpitala Dziecięcego im. Św. Ludwika w Krakowie oraz w Szpitalu Klinicz-

nym im. dr. Józefa Babińskiego w Krakowie. W wystąpieniu przygotowanym przeze mnie uczestnicy zapoznali się z zasadami tworzenia ogrodów sensorycznych. Dużą trudnością w ich projektowaniu jest dostosowanie przestrzeni do zróżnicowanych potrzeb odbiorców. W takim ogrodzie należy zwrócić szczególną uwagę na stymulowanie zmysłów pozawzrokowych. Pobudzić słuch można m.in. dzięki wykorzystaniu instrumentów muzycznych, które proponowała Małgorzata Wojciechowska-Paszczak (Stuk i Puk). Rozwiązania podobne do wymienionych wykorzystano w ogrodzie terapeutycznym, powstałym przy Zespole Szkół Specjalnych nr 105 w Poznaniu z inicjatywy Lions Club Poznań Patria. Relację z realizacji tego przedsięwzięcia zaprezentowała Lena Stryjska.

W drugiej części uczestnicy konferencji mogli wziąć udział w warsztatach. Prof. dr hab. Anna Golcz i dr inż. Jolanta Lisiecka (UPP) zaskoczyły piękną aranżacją sali warsztatowej nawiązującą do bajki „Roszpunka”. Uczestnicy przygotowali postaci dziewczynki, wykorzystując różne części warzyw. Pozostałe warsztaty prowadziły absolwentki studiów podyplomowych Hortiterapia (UPP). Joanna Kobus-Marczak i Agnieszka Romanowska-Pawłowska (Zielony Warsztat) pokazały, w jaki sposób prowadzić zajęcia, wykorzystując słomę i siano. Karolina Wenc i Monika Tomaszewska (Zielony Warsztat) instruowały, jak przygotować witraż roślinny z kwiatów i kalki technicznej. Na innych warsztatach uczestnicy mogli sprawdzić się w kaligrafowaniu na liściach, kamieniach, korze i muszlach pod okiem Zielonych Pasjonatek – Olgi Paszkowskiej i Aliny Teodorowicz. Izabela Piękna i Karolina Korpalska zachęcały do wypróbowania maseczek i peelingów zrobionych m.in. z bananów i kawy, a Marzena Pięta przedstawiła kolejne etapy tworzenia mydeł z bazy glicerynowej, roślin i olejków eterycznych.

Konferencja zakończyła się zaproszeniem na kolejną, piątą, która odbędzie się 18 sierpnia 2020 roku.

Dr hab. Agnieszka Krzywińska, prof. UPP

Z archiwum Katedry Roślin Ozdobnych UP Poznań

Z archiwum Katedry Roślin Ozdobnych UP Poznań

Członkowie wspierający PTNO

Yara Poland Sp z o.o
ul. Malczewskiego 26
71-612 Szczecin
tel.: 91 433 00 35
fax: 91 433 04 34
www.yara.pl

Produkuj ze smakiem !

Kwalifikowana Szkoła Drzew, Krzewów
Owocowych oraz Krzewów Róż
BARANOWSCY
ul. Mickiewicza 28a
62-025 Kostrzyn

**Sprawdzona i niezawodna jakość
roślin owocowych i róż**

tel./fax: 61 817 84 76
www.baranowscy.com.pl
biuro@baranowscy.com.pl

Staszek Zymon
Tłokinia Wielka 34
62-860 Opatówek

„Ogród to radość przez całe życie...”

tel.: 62 761 44 44
fax: 62 761 44 15
e-mail: stzymon@zymon.pl
www.zymon.pl

Grupa Producentów Rozsad
Krasoń Sp. z o.o.
Grzegorz Krasoń
Piaski 32a
97-371 Wola
Krzysztoporska

Polska rozsada gwarancją Twojego sukcesu

tel.: 44 732 59 95
tel.: 44 733 63 23
fax: 44 732 55 55
biuro@krason.com.pl
www.krason.com.pl

www.rozsadywarzyw.eu

Specjalistyczne Gospodarstwo
Produkcyjne PLEURO
Marcinów 15
62-704 Kawęczyn
tel.: 63 28 85 087
kom.: 606 88 37 81

**Kostki słomy przerośnięte
grzybnią bocznika**

e-mail: pleuro@pleuro.pl
www.pleuro.pl

VITROFLORA Grupa Producentów Sp. z o.o.
Trzęsacz 25
86-022 Dobrcz

Sadzonki - nasiona - siewki

tel.: 52 326 20 00
fax: 52 326 20 50
e-mail: info@vitroflora.com.pl
www.vitroflora.com

Gospodarstwo Ogrodnicze
Maciej Mularski
Zakład „Różanki”
ul. Gorzowska 2
Różanki
66-415 Kłodawa

„...Nie konkurujemy ceną, lecz jakością...”

tel.: 95 720 85 85
fax: 95 720 85 95
e-mail: rozanki@mularski.pl
www.mularski.pl

Gospodarstwo Ogrodnicze
Maria Mularska
Zakład Bory Malinowskie
ul. Jasna 12
Sarnów
42-512 Psary

Familijne pomidory - nie cena a jakość

tel.: 32 267 21 71
fax: 32 267 22 73
e-mail: bory@mularski.pl
www.mularski.pl

Członkowie wspierający PTNO

Brinkman Polska Sp. z o.o.
ul. Katowicka 38
34-100 Tychy
tel.: 33 326 20 60

**Wiodący
w ogrodnictwie**

e-mail: tychy@brinkman.pl
www.brinkman.pl

W. Legutko
Przedsiębiorstwo
Hodowlano-Nasienne
63-930 Jutrosin
Nad Stawem 1F

Po radość, po zdrowie, z naszymi nasionami!
tel.: 65 548 28 12
fax: 65 548 26 30
e-mail: legutko@legutko.com.pl
<http://legutko.com.pl>

**Wyposażenie nowoczesnego
ogrodnictwa**
podstawą
wysokich
plonów

F.H.U. FARMER CO e-mail: farmer@tunele-foliowe.pl
32-700 Bochnia, ul. Wiśnicka 38
tel.: 14 611 71 74, 660 744 224 www.fhufarmer.pl

MAXI-PLON Sp. z o.o.
Sopot, Al. Niepodległości 606/610
Tel.kom.: 606 400 807, 602 355 886
Tel.: 58 763 53 81

PODŁOŻA Z NAJWYŻSZEJ JAKOŚCI LITEWSKICH TORFÓW

Email: marketing@maxiplon.pl www.maxiplon.pl

**Hortulus
Dobrzyca**
zachodniopomorskie

Unikalna kolekcja roślin.
Ogrody pokazowe udostępnione do zwiedzania.
Szeroki asortyment produkowanych roślin (byliny i zimozielone).

76-038 Dobrzyca 76 e-mail: biuro@hortulus.com.pl
tel.: 94 318 13 18 www.hortulus.com.pl
fax: 94 347 51 02 www.ogrody-labirynt.com.pl

Szkółka Drzew i Krzewów Ozdobnych

**Ewa i Bartłomiej
Ważyńscy**

WWW.WAZYNSCY.PL

ul. Kasztanowa 40 **Office:** +48 24 285 28 11
99-321 Sleszyn **Mobile:** +48 661 466 988
woj. łódzkie +48 602 118 939
info@wazyńscy.pl

Plantico Hodowla i Nasiennictwo Ogrodnicze Zielonki Sp. z o.o.

Zielonki Parcela, ul. Parkowa 1 A
05-082 Stare Babice
tel. 22 722 90 66 e-mail: plantico@plantico

KRS 0000036476, Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XIV Wydział Gospodarczy
kapitał zakładowy 53.204.600 PLN
NIP 527020602
REGON 010118053
konto bankowe: WBS O/Stare Babice 30 8015 0004 3006 7191 2030 0002

**Biologiczna ochrona roślin
Naturalne zapylenie przy pomocy trzmieli**

bio partner sp. z o.o.

Tel.Fax. 61- 6998377
Tel. 61- 8998378
Kom. 606 975 877
email: biuro@partner.com.pl
www.biopartner.com.pl

Biopartner Sp z o.o
ul. Kminkowa 31
62-064 Plewiska

Redakcja:

dr hab. Katarzyna Seidler-Łożykowska
(redaktor naczelna)
Prof. dr hab. Mieczysław Czekański
Prof. dr hab. Mikołaj Knaflewski

Adres Redakcji:

Oddział PTNO w Poznaniu
Katedra Warzywnictwa
60-594 Poznań
ul. H. Dąbrowskiego 159